

Agrárpiaci Jelentések
GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XV. évfolyam, 16. szám, 2012

Megjelenik kéthetente
2012. augusztus 28.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerzők
Dr. Tikász Ildikó Edit
tikasz.ildiko.edit@aki.gov.hu
Németh Noémi
nemeth.noemi@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésen kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

ÖSSZEFOGLALÓ.....	3
GABONAPIACI JELENTÉS.....	4
Agrárpolitikai Hírek.....	5
A gabonafélék termelői ára.....	6
A gabonafélék jegyzése.....	7
Nemzetközi piaci információk.....	11
OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS.....	12
Az olajos magvak és termékeinek jegyzése.....	13
CUKORPIACI JELENTÉS.....	18
Agrárpolitikai Hírek.....	20

ÖSSZEFOGLALÓ

Az Egyesült Államok mezőgazdasági minisztériuma (*USDA*) a júliusi jelentéséhez képest a világ búzatermését 663 millió tonnára (-2 millió) korrigálta a 2012/2013. gazdasági évre, ami elsősorban a fekete-tengeri régió országainak a termésveszteségét tükrözi.

Az elemzők a világ kukoricatermését az előző havi prognózisukhoz képest 56,2 millió tonnával kevesebbre, azaz 849 millió tonnára becsülik, ami 27,8 millió tonnával alacsonyabb az előző évi szezon kibocsátásánál.

A NÉBIH augusztus 27-i végleges előrejelzése szerint Magyarországon a kukorica betakarítható területe idén 1,144 millió hektár körül alakul, a 4,09 tonna/hektárra becsült termésátlag csupán 63 százaléka, a 4,68 millió tonna termésmennyiség pedig mindössze 59 százaléka lesz a tavalyinak.

Az *USDA* a napraforgómag globális termését 36,5 millió tonnára jelzi a 2012/2013. gazdasági évre, 2,7 millió tonnával kevesebbre, mint egy évvel korábban.

Magyarországon a NÉBIH augusztus 24-i végleges termésbecslése alapján 2012-ben 617 ezer hektáron kezdhetik meg a napraforgó aratását, az átlagos hozam 20 százalékkal 1,93 tonna/hektárra csökkenhet.

A Kanadai Statisztikai Hivatal a kanadai canolatermést a betegségek és a rovarkártétel eredményeként 15,4 millió tonnára csökkentette a 2012/2013. évi szezonra.

Az *USDA* augusztusi jelentésében az USA szójababtermését közel 10 millió tonnával csökkentette az egy hónappal korábbi előrejelzéséhez képest.

A londoni árutőzsdén a fehércukor front havi jegyzése 9 százalékkal 550 dollár/tonnára, a New York-i árutőzsdén a nyerscukoré szintén 9 százalékkal 440 dollár/tonnára csökkent 2012 augusztusában az előző hónap átlagához képest.

Az EU cukortermelése várhatóan 1 millió tonnával 17,6 millió tonnára csökken a 2012/2013. gazdasági évben az előző évi szezonhoz viszonyítva.

A NÉBIH augusztus 3-ai jelentése szerint Magyarországon a cukorrépa vetésterülete 15 százalékkal 17,3 ezer hektárra bővült 2012-ben az előző évihez képest.

GABONAPIACI JELENTÉS

Az Egyesült Államok mezőgazdasági minisztériuma (*USDA*) a júliusi jelentéséhez képest a világ búzatermését 663 millió tonnára (-2 millió) korrigálta a 2012/2013. gazdasági évre. Ez 32 millió tonnával marad el az elmúlt évi kibocsátástól. A negatív korrekció első sorban a fekete-tengeri régió országainak a termésvesztését tükrözi: Oroszországban 6 millió, Kazahsztánban pedig 2 millió tonnával kevesebb búzatermést várnak az elemzők, mint egy hónappal korábban (előbbiben összesen 43 millió, utóbbiban 11 millió tonnát). Ezt a termés kiesést csupán részben ellensúlyozza India (+2,9 millió), Ukrajna (+2 millió) és az USA (+1,2 millió) javuló termés kilátása. A szakértők a kenyérgabona globális felhasználását a júliusi prognózisukhoz viszonyítva 683,2 millió tonnára emelték, a takarmánycélú hasznosítás előrelátható növekedése miatt, amely még így is 12 millió tonnával alacsonyabb, mint az előző évi szezonban. Egyéb vezető piacelemző cégek szerint az *USDA* alultervezte a takarmánycélú hasznosítás bővülését. Csak az USA-ban a *Rabobank* 4 millió, az *RJ O'Brien* 1-2 millió többlettel számol, mivel véleményük szerint a gazdák rövid távon – az állatlétszám fenntartása érdekében – a kukorica búzával történő helyettesítése mellett döntenek. Az *USDA* a búza globális importját a folyó gazdasági évre 135,7 millió, exportját 135,2 millió tonnára becsüli, előbbi 11 millió, utóbbi 19 millió tonnával múlja alul a 2011/2012. gazdasági év mennyiségét. A termésvesztések miatt a globális zárókészleteket 5,3 millióval 177,2 millió tonnára csökkentették, ami 20,4 millió tonnával kevesebb az előző évi szezon eredményétől.

A *Strategie Grains* az Európai Unió búzatermését (durum nélkül) 125,3 millió tonnára teszi a 2012/2013. évi szezonra, 3,4 millió tonnával kevesebbre, mint az előző gazdasági évben. A főbb termelő országok közül Franciaországban 36,7 (+2,7 millió), Németországban 23,4 (+700 ezer), az Egyesült Királyságban 14,3 (-1 millió) és Romániában 4,9 (-2,1 millió) millió tonna termés kerülhet a raktárakba.

Az ideai búzatermesztés egyik nagy vesztese Oroszország, az elmúlt évtized egyik meghatározó gabonatermesztő országa. A moszkvai székhelyű piacelemző, a *SovEcon* az *USDA* előrejelzésénél is kedvezőtlenebbnek látja a helyzetet, 39-41 millió tonna búza betakarítását jelzi az országban, ami a 2003/2004. évi szezon óta a legalacsonyabb eredmény. Mindezek következményeként a 2011/2012. gazdasági évben 21 millió tonnás re-

kordszintet elérő orosz búzaexport az ideai szezonban mindössze 6 millió tonnára rúghat. Sokan fejezték ki aggodalmukat arra vonatkozóan, hogy esetleg Oroszország a 2010. évihez hasonló exporttilalmat helyez kilátásba, most ennél fontosabb kérdés, hogy ténylegesen mekkora lesz a kiszállításra szánt mennyiség.

Magyarországon befejeződött az őszi búza aratása, a NÉBIH jelentése szerint 1,081 millió hektárról takarították be a terményt, 129 ezer hektárral többől, mint tavaly. Tűzkár miatt Heves megyében 30 hektáron nem takarították be az őszi búzát. A 3,71 tonna/hektáros termésátlag 12,5 százalékkal, a 4,008 millió tonnás kibocsátás pedig 1 százalékkal múlja alul az egy évvel korábbi eredményt, ugyanis 32 ezer tonnával kevesebb búza került a raktárakba.

Az *USDA* a júliusi 46 millió tonnás negatív korrekció után augusztusban további 55,7 millió tonnával 273,8 millió tonnára csökkentette az USA folyó évben várható kukoricatermését. Ez 40 millió tonnával kevesebb, mint a 2011/2012. gazdasági évi kibocsátás. Az elemzők a világ kukoricatermését az előző havi prognózisukhoz képest 56,2 millió tonnával kevesebbre, azaz 849 millió tonnára becsülik, ami 27,8 millió tonnával alacsonyabb az előző évi szezon kibocsátásánál.

Az Európai Unió kukoricatermését az *USDA* 61,5 millió, a *Strategie Grains* 58,1 millió tonnára jelzi a 2012/2013. gazdasági évre. Előbbi 3,9 millió, utóbbi 8,1 millió tonnás termés kiesést becsül az elmúlt évihez képest. A *Strategie Grains* szerint Romániában 7,6 (-2,9 millió), Franciaországban 16,2 (+300 ezer) és Magyarországon 6 (-2,1 millió) millió tonna mag betakarítására van kilátás.

A Kínai Nemzeti Gabona és Olajnövény Információs Központ (*CNGOIC*) előrejelzése szerint Kína 197 millió tonna kukoricát takaríthat be 2012-ben, 5,3 millió tonnával többet, mint az elmúlt évben. Argentínában szeptemberben kezdik a kukorica vetését, az *USDA* itt 3,8 millió hektár vetésterülettel számol, és nagyon korai becsléssel 28 millió tonna (+33 százalék) termést remél a 2012/2013. évi szezonra. Brazíliában a magas világpiaci árak hatására 16 millió hektárra (+0,8 millió) tervezik a kukorica termőterületét, a kibocsátás előreláthatóan 70 millió tonna (-2,8 millió) körül alakul.

A NÉBIH augusztus 27-i végleges előrejelzése szerint Magyarországon a kukorica betakarítható területe idén 1,144 millió hektár körül alakul, ami 7 százalékkal kisebb, mint 2011-ben. Ebből közel 50 ezer hektár ki-

pusztult, és nem kerül betakarításra, 72,8 hektárnyi szemes kukoricát besilóztak, 152 hektárt bebáláztak és 713 hektárnyi silókukoricát szemesként takarítanak be. Az aszály és a forróság miatt a 4,09 tonna/hektárra becsült termésátlag csupán 63 százaléka, a 4,68 millió tonnás termésmennyiség pedig mindössze 59 százaléka lesz a tavalyinak. Az egyes megyéket tekintve a legmagasabb termésátlagokat Borsod-Abaúj-Zemplén (6,75 tonna/hektár) és Győr-Moson-Sopron (6,19 tonna/hektár) megyékben, a legalacsonyabbat Csongrád (2,71 tonna/hektár) és Jász-Nagykun-Szolnok (2,62 tonna/hektár) megyékben várják.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a búza és a kukorica ára augusztus közepe óta újra szárnyalni kezdett. A kukorica front havi árfolyama augusztus 21-én 327 USD/tonna csúcsra tört, de a legforgalmasabb decemberi lejáratú jegyzések is 330 dolláros rekordot döntöttek. Az újabb rali abból ered, hogy az *USDA* augusztus 19-i állapotjelentése szerint az esőzések ellenére sem javult az Egyesült Államok kukoricatermésének a minősége. Az amerikai *ProFarmer* piacelemző vállalat növényállapot-vizsgálatának eredménye tovább rontott a helyzeten. Helyszíni megfigyeléseik szerint ugyanis a kukorica termésátlaga gyengébb lesz az *USDA* által becsült 7,74 tonna/hektáros értéknél. A hónap végének közeledtével a befektetők profitrealizálása a termés legközelebbi lejáratra vonatkozó árfolyamát 316 dollárra csökkentette augusztus 27-én.

A búza front havi jegyzési ára augusztus közepe óta 331 USD/tonnára növekedett (+7 százalék) augusztus 21-én. Ennek oka a gyenge oroszországi termés mellett az Egyesült Királyság várható 1 millió tonnás termésvesztése, valamint az USA őszi vetésű gabonaterületin uralkodó szárazság, ami veszélyezteti a szeptemberben kezdődő búzavetést. A hónap utolsó hétvégéjén érkező csapadék, valamint Egyiptom fekete-tengeri búza-importja 317 dollár/tonnára mérsékelte a termés legközelebbi lejáratra szóló árfolyamát.

A párizsi árutőzsdén (*MATIF*) is meg lehetett figyelni augusztus 14-21. között egy erőteljesebb áremelkedést, ekkor a búza és a kukorica front havi jegyzése egyaránt 5 százalékponttal emelkedett. A hónap végéhez közeledve a chicagói árakra hatást gyakorló fundamentumok a párizsi terményjegyzéseket is mérsékeltek, így augusztus 27-én a búza novemberi árfolyama 260, a kukoricáé 254 euró/tonnán állt.

A Budapesti Értéktőzsde (*BÉT*) áruipiaci szekciójában a búza front havi ára augusztus második hetében a 66 500 forint/tonnás árszintre ereszkedett, majd augusztus 24-e után visszatért a 67 ezer forint feletti régióba. A takarmánykukorica novemberi szállításra vonatkozó ára folyamatosan növekszik, augusztus 27-én 70 ezer forinton kereskedtek a terménnyel. Ezzel szemben az újonnan bevezetésre került szeptemberi jegyzési ár a 71 ezer forint/tonna nyitó szintről 67 500 forintra mérséklődött.

Az AKI PÁIR adatai szerint a malmi búza termelői ára augusztus 2. hetében az idei csúcsot jelentő 65 ezer forint fölé emelkedett tonnánként, majd a következő héten 64 800 forint/tonnára mérséklődött. Ez 27 százalékkal haladja meg az elmúlt év ugyanezen időszakának átlagos termelői árát. A kiváló minőségű újtermésű búza miatt a takarmánybúza termelői ára is emelkedő tendenciát mutat, a 33. héten átlagosan 62 500 forinton kereskedtek a terménnyel, 35 százalékkal drágábban, mint egy éve. A takarmánykukorica termelői ára a 32. héten, az előző heti átlagához képest 19, az egy évvel korábbi átlagához viszonyítva 14,5 százalékos növekedéssel 63 ezer forint fölé ugrott, ami már az idei termés hatását jelzi.

A gabonaárak emelkedése a feldolgozóipar értékesítési árak változásában is érzékelhető. A finomliszt (BL 55) korábban 81-82 forintos kilogrammonkénti ára a 33. héten már 90 forintra nőtt (+10 százalék), a fehér kenyérliszt (BL 80) értékesítési ára pedig a 77-78 forint/kilogramm szintről 87 forint/kilogramorra emelkedett (+12 százalék).

Agrárpolitikai Hírek

- Oroszország 18 évi tárgyalássorozata után a Kereskedelmi Világszervezet (*WTO*) 156. tagjává vált augusztus 22-én. A csatlakozás nyomán a mezőgazdasági termékek átlagos vámtarifája 10,8 százalékra csökken az eddigi 13,2 százalékról. Ezen belül az EU által ex-

portált gabonatermékek adójáruléka 10 százalékra (15,1 százalékról), a növényi olajoké 7,1 százalékra (9 százalékról) mérséklődik. A mezőgazdasági termékek kereskedelmére fordított támogatásokat 2018-ra folyamatosan 3,2 milliárd euróra, a mezőgazdasági exporttámogatást pedig 0-ra csökkentik. A csatlakozás napján az mezőgazdasági termékek ÁFA-mentessége megszűnt Oroszországban.

A gabonafélék termelői ára

1. táblázat: A gabonafélék termelői ára származási hely^{a)} szerint

Megnevezés	Mérték- egység	Származási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak- Magyar- ország	2012. 32. hét	2012. 33. hét	2012. 33. hét / 2012. 32. hét százalék
Étkezési búza	tonna	6 254	8 564	2 490	62 263	17 309	28
	HUF/tonna	64 209	65 916	62 749	65 173	64 844	99
Takarmány- búza	tonna	2 808	-	-	4 345	7 001	161
	HUF/tonna	63 009	-	-	61 653	62 554	101
Takarmány- kukorica	tonna	-	-	-	1 207	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	63 313	-	-
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	2 127	503	24
	HUF/tonna	-	-	-	55 055	52 724	96

^{a)} Származási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

Forrás: AKI PÁIR

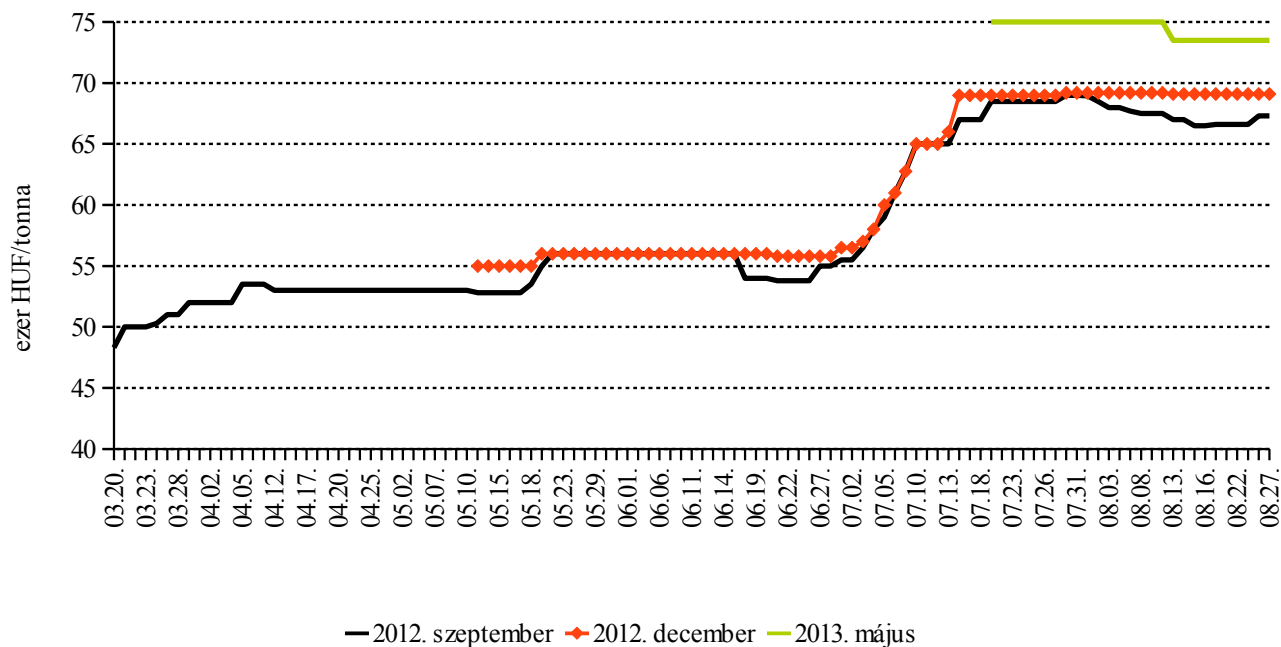
2. táblázat: A gabonafélék országos termelői ára

Megnevezés	Mértékegység	Országos				
		2011. 33. hét	2012. 32. hét	2012. 33. hét	2012. 33. hét / 2011. 33. hét százalék	2012. 33. hét / 2012. 32. hét százalék
Étkezési búza	tonna	51 288	62 263	17 309	34	28
	HUF/tonna	50 964	65 173	64 844	127	99
Takarmány- búza	tonna	2 321	4 345	7 001	302	161
	HUF/tonna	46 338	61 653	62 554	135	101
Takarmány- kukorica	tonna	29	1 207	-	-	-
	HUF/tonna	61 113	63 313	-	-	-
Takarmányárpa	tonna	1 226	2 127	503	41	24
	HUF/tonna	46 069	55 055	52 724	114	96

Forrás: AKI PÁIR

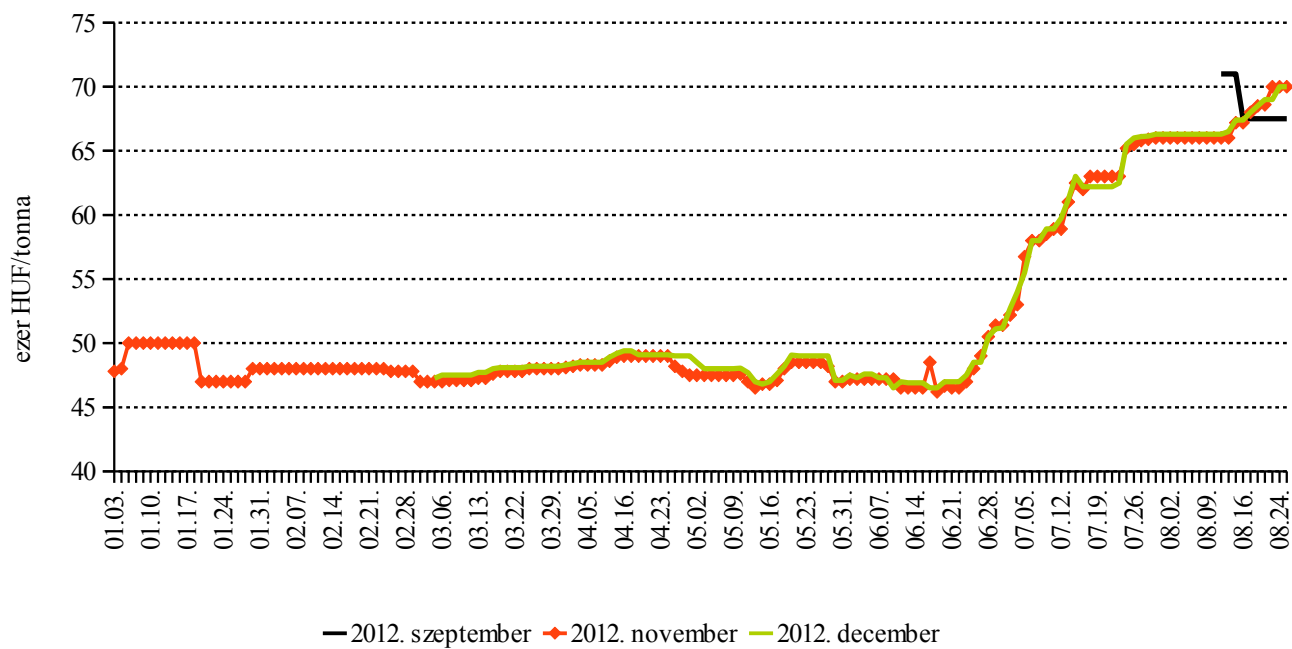
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

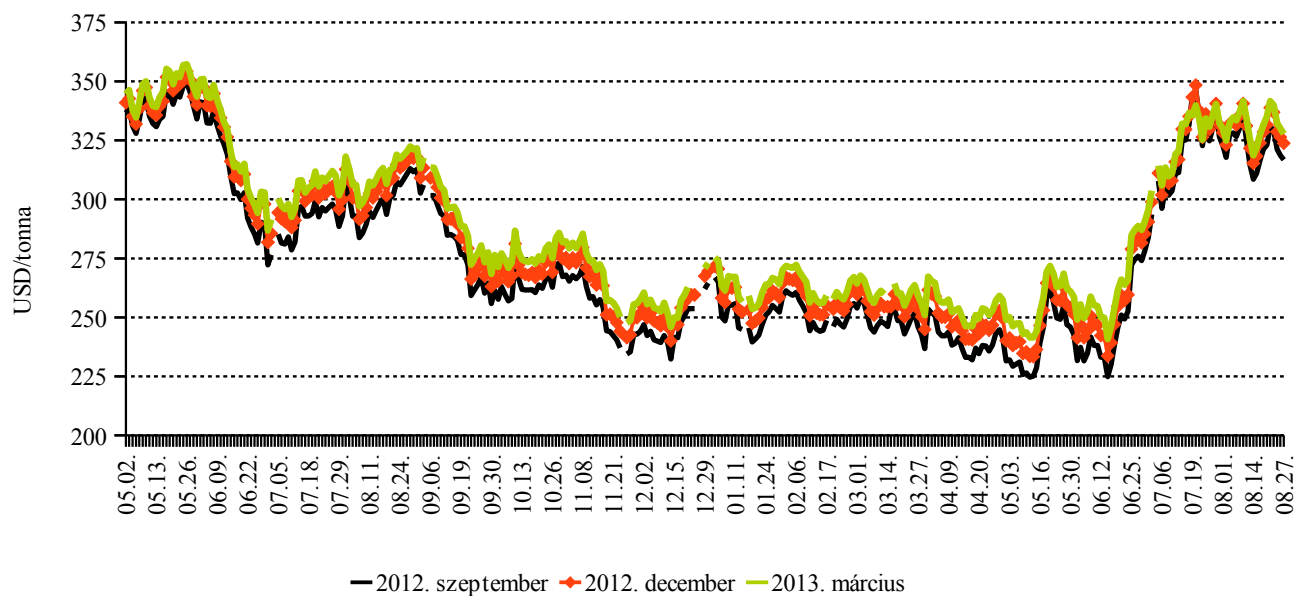
Forrás: BÉT

2. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

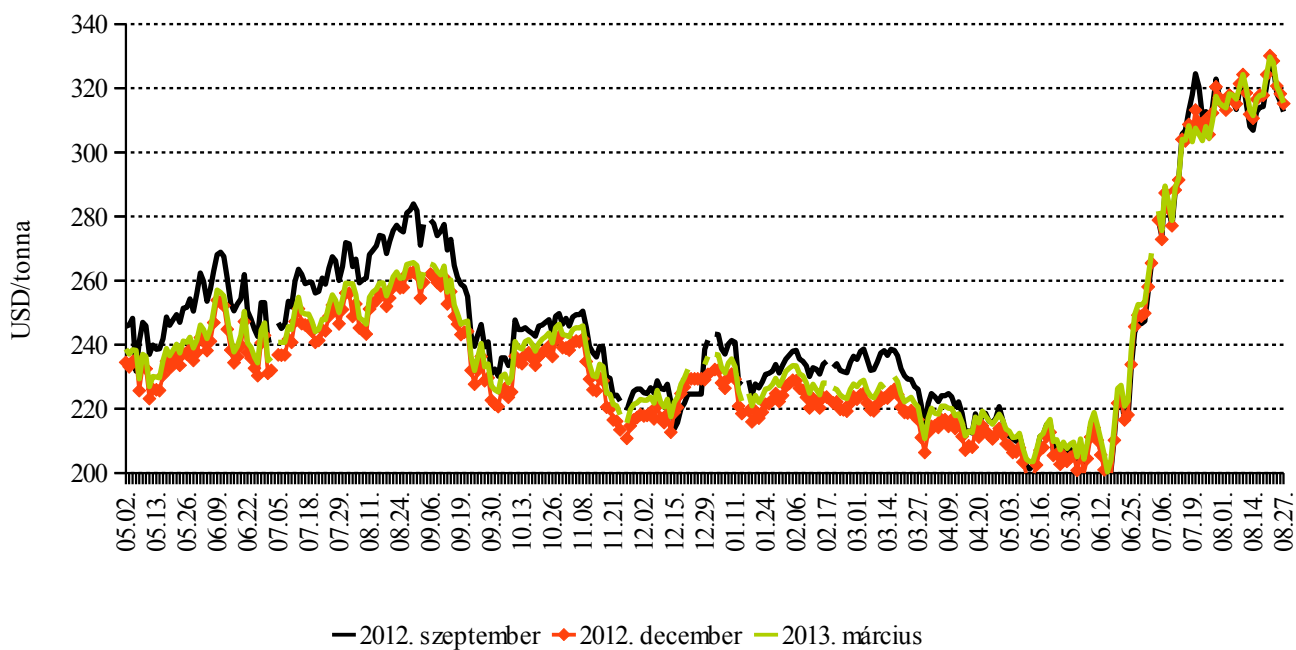
Forrás: BÉT

3. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

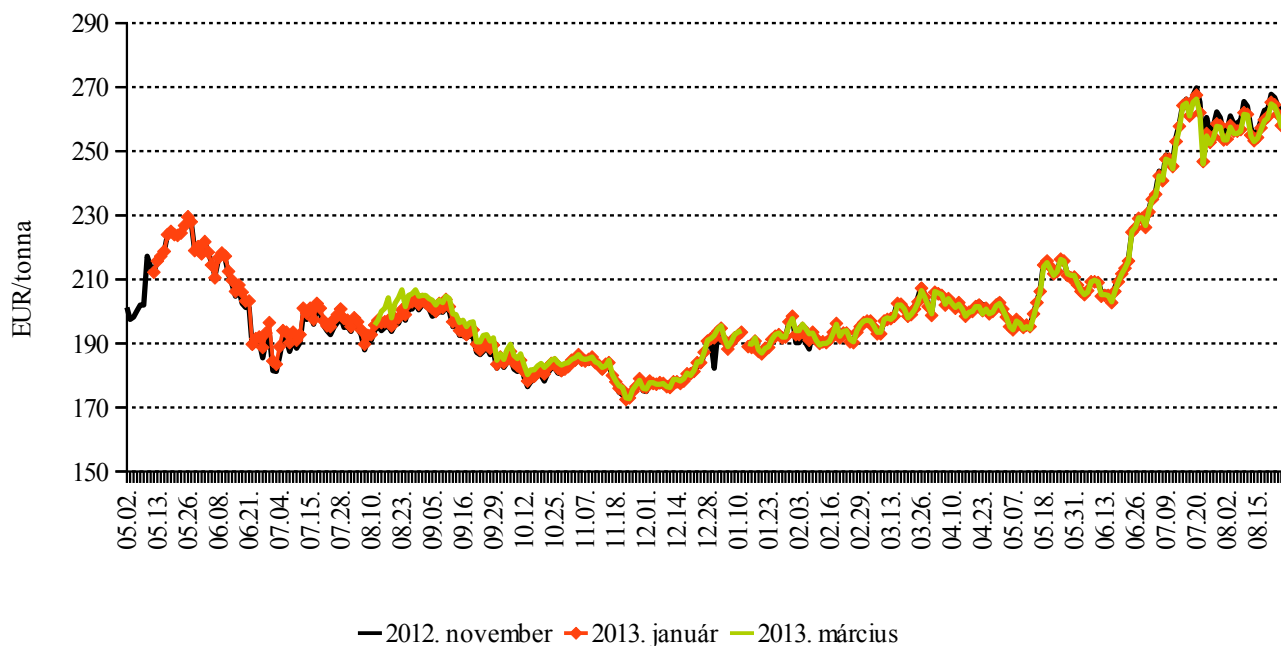
Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

4. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

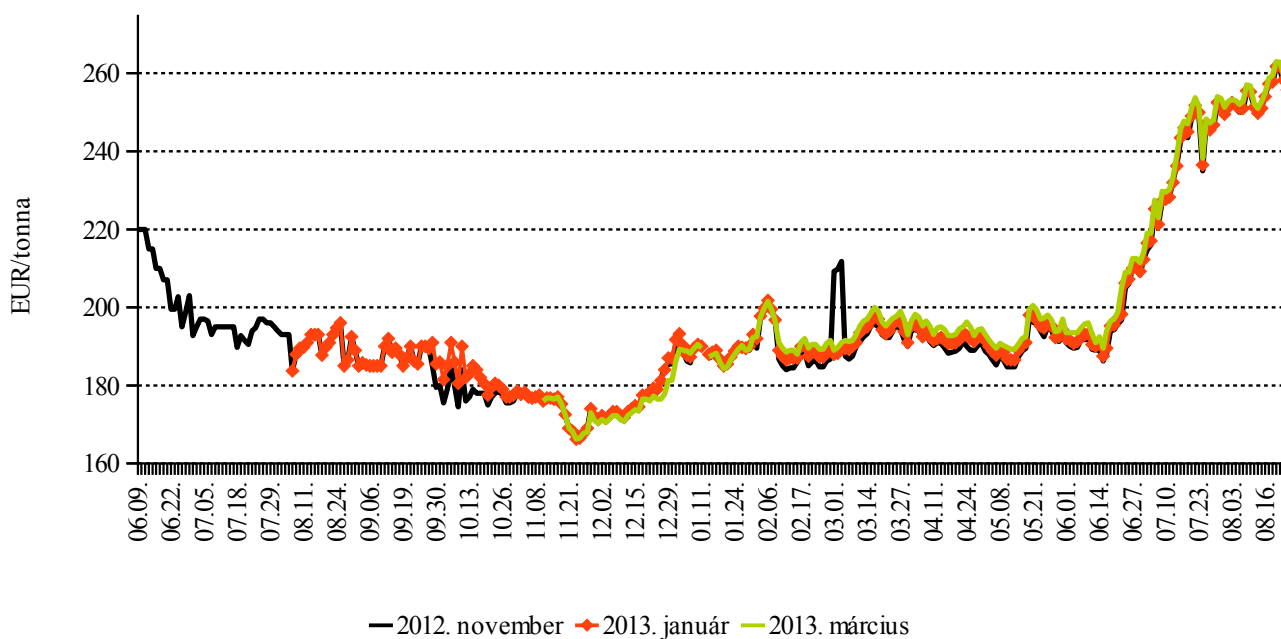
Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

5. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

6. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

3. táblázat: A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára

Gabona alapú termékek	Mértékegység	Országos				
		2011. 33. hét	2012. 32. hét	2012. 33. hét	2012. 33. hét / 2011. 33. hét százalék	2012. 33. hét / 2012. 32. hét százalék
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	664	545	303	46	56
	HUF/kg	83	85	88	106	104
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	1 088	1 226	705	65	58
	HUF/kg	85	86	89	105	103
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	691	742	341	49	46
	HUF/kg	96	94	94	98	100
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/kg	-	-	-	-	-
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	15	38	11	73	29
	HUF/kg	95	92	91	96	98
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	42	69	38	90	55
	HUF/kg	104	96	98	95	103
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	459	449	212	46	47
	HUF/kg	81	84	84	103	100
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	544	412	278	51	68
	HUF/kg	84	84	89	106	106
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/kg	-	-	-	-	-
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	33	38	23	69	59
	HUF/kg	93	94	94	101	100
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	53	32	14	26	44
	HUF/kg	105	103	112	106	108

Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat: A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára

Termék	2012. május	2012. június	2012. július
Finomliszt BL 55	209	208	210
Fehér kenyér	273	277	278
Félbarna kenyér	263	261	266
Étkezési búzadara AD	213	216	220

Forrás: AKI PÁIR

Nemzetközi piaci információk

Határidős piacok (2012. augusztus 27.)

5. táblázat: **Búza**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2012. november	260	72 232	2012. szeptember	317	70 197
2013. január	258	71 608	2012. december	324	71 759
2013. március	258	71 469	2013. március	328	72 639
2013. május	258	71 469	2013. május	324	71 923
2013. november	229	63 559	2013. július	312	69 155
2014. január	229	63 628	2013. szeptember	312	69 073

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME/CBOT – Chicago Board of Trade

6. táblázat: **Kukorica**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2012. november	254	70 428	2012. szeptember	313	69 323
2013. január	255	70 775	2012. december	315	69 864
2013. március	257	71 261	2013. március	316	69 933
2013. június	259	71 747	2013. május	313	69 392
2013. augusztus	262	72 579	2013. július	307	68 100
2013. november	216	59 951	2013. szeptember	267	59 200

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME/CBOT – Chicago Board of Trade

7. táblázat: **Repce**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs	
	EUR/tonna	HUF/tonna
2012. november	516	143 285
2013. február	514	142 730
2013. május	506	140 440
2013. augusztus	473	131 142
2013. november	473	131 351
2014. február	467	129 685

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME/CBOT – Chicago Board of Trade

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS

Az *USDA* a napraforgómag globális termését 36,5 millió tonnára jelzi a 2012/2013. gazdasági évre, 2,7 millió tonnával kevesebbre, mint egy évvel korábban. Az elemzők a szokatlanul forró és száraz időjárás miatt az Európai Unió napraforgómag-termését 7,6 millió tonnára teszik, ami 730 ezer tonnával kevesebb, mint az előző évi szezonban. A kibocsátás előreláthatóan csökkenni fog Magyarországon (-5 százalék), Spanyolországban (-35 százalék) és Olaszországban (-13 százalék). Ukrajnában a meleg és csapadékmentes időjárás következtében 9,2 millió tonna magtermést remélnek, 3 százalékkal kevesebbet, mint egy hónappal, illetve egy évvel ezelőtt. A *SovEcon* legfrissebb jelentésében Oroszország ez évi napraforgómag-kibocsátása 7,5 millió tonna körül alakul, ami 2,1 millió tonnával marad el a tavalyi terméseredménytől. Magyarországon a NÉBIH augusztus 24-i végleges termésbecslése alapján 2012-ben 617 ezer hektáron kezdhetik meg a napraforgó aratását, 38 ezer hektárral nagyobb területen, mint 2011-ben. Az átlagos hozam a kedvezőtlen időjárási feltételeknek köszönhetően 20 százalékkal 1,93 tonna/hektárra csökkenhet az idén. A termésmennyiség előreláthatóan 20 százalékkal lesz kevesebb, mint tavaly, így 1,19 millió tonna olajos mag betakarítására van kilátás. A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában a napraforgómag front havi árfolyama augusztus eleje óta a 136 ezer forint/tonna körül mozog. Az AKI PÁIR adatai alapján a termelői árak ennél alacsonyabbnak mutatkoznak: a 31. héten átlagosan 121 ezer forinton kereskedtek a napraforgómaggal, közel azonos áron, mint tavaly ugyanekkor.

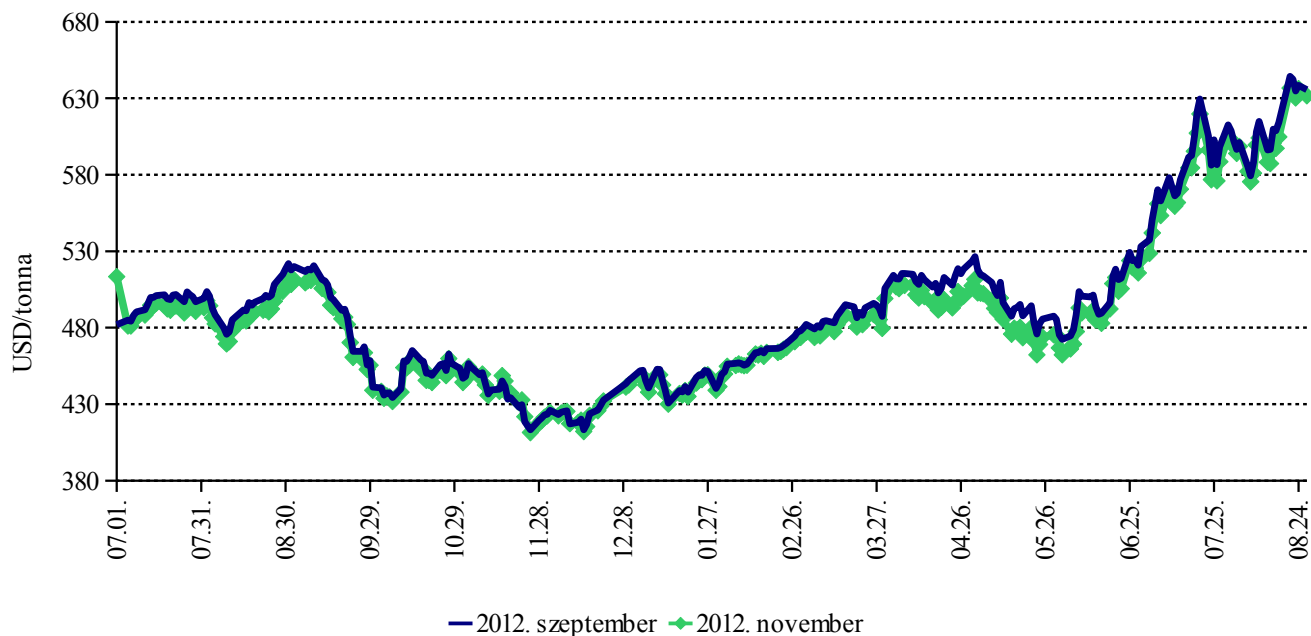
A Kanadai Statisztikai Hivatal a kanadai canolatermést a betegségek és a rovarkártétel eredményeként 15,4 millió tonnára csökkentette a 2012/2013. évi szezonra. Ez 900 ezer tonnával alacsonyabb az *USDA* és 200 ezer tonnával az *IGC* augusztusi prognózisánál. Az Ausztrál Olajnövény Szövetség Ausztrália folyó gazdasági évi repcemag/canola termését 2,9 millió tonnára jelezte, ami 300 ezer tonnával kevesebb, mint egy évvel korábban volt. A kanadai terméskiesés hírére az Interkontinentális Árutőzsdén (*ICE*) a canola front havi jegyzési ára az augusztus 14-21. között 6 százalékkal 642 dollárra emelkedett tonnánként, majd augusztus 27-re 634 dollárra mérséklődött. A párizsi árutőzsdén (*MA-TIF*) a repcemag novemberi ára ugyanebben az időszakban 3 százalékkal 523 euró/tonnára növekedett, ezt követően augusztus 27-én 516 euróra eszkedett. A Budapesti Értéktőzsdén (BÉT) a repcemag szeptemberi jegy-

zése augusztus közepe óta 136 ezer forintra nőtt, míg az AKI PÁIR adatai szerint a repcemag termelői ára augusztus eleje óta 2 százalékkal csökkent. A 33. héten átlagosan 138 ezer forinton kereskedtek a terménnyel, 15 százalékkal magasabb áron, mint egy évvel korábban.

Az *USDA* augusztusi jelentésében az USA szójababtermését közel 10 millió tonnával csökkentette az egy hónappal korábbi előrejelzéséhez képest, eszerint a 2012/2013. gazdasági évben 73 millió tonna termés kerülhet raktárakba. A rendkívül forró és aszályos nyár nem kedvezett a növény fejlődésének az USA-ban, augusztus 19-én csupán a termés 31 százaléka minősült jó/kiváló állapotúnak. Brazília 2012/2013. évi szójabab-kibocsátását az elemzők 81 millió tonnára növelték, ami 15,5 millió tonnával haladja meg az előző évi szezon mennyiségét, míg az *IGC* szakértői valamivel óvatosabb becsléssel, 76 millió tonnára jelzik a termést. Ennek oka, hogy a magas terményárak miatt a brazil termelők minden eddiginél nagyobb területen, 27,5 millió hektáron vethetnek szójababot az ős során. Összességében a világ szójabab-kibocsátását az *USDA* 260,5 millió, az *IGC* 255 millió tonnára teszi a 2012/2013. gazdasági évre, előbbi 24,5 millió, utóbbi 17,6 millió tonnával többre az előző évi szezon előzetes eredményétől. A távol-keleti kereslet fokozódásával a nemzetközi kereskedelmi forgalomba rekord mennyiségű, 94 millió tonna szójabab kerülhet a 2012/2013. gazdasági évben, 2 százalékkal több, mint az előző évi szezonban. Kína importja elérheti az 58,8 millió tonnát, ami 3 százalékkal nagyobb, mint a 2011/2012. gazdasági évben, míg az Európai Unió beszállítása az elmúlt évihez képest változatlanul 10,8 millió tonna körül alakulhat. A kedvezőtlen terméskilátások következtében az USA kiszállítása várhatóan 6,6 millióval 30,2 millió tonnára csökkenhet, ezt a kiesést a dél-amerikai exportőrök kompenzálhatják a világpiacon. Ennek megfelelően Argentína kivitele 13 millió (+5,1 millió), Brazíliaé 37,5 millió (+300 ezer) tonnára emelkedhet. A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a szójabab front havi jegyzése rekord szint közelébe, 644 USD/tonnára emelkedett augusztus 21-én a hónap eleji átmeneti csökkenés után. Ennek oka – ugyanúgy, mint a kukoricánál – az egyesült államokbeli *ProFarmer* cég kedvezőtlen termésátlagokról szóló jelentése, ami a befektetói aggodalmak fokozódását eredményezte. Majd az USA szójababtermő területeire érkező csapadék keltette remények, valamint technikai tényezők augusztus 27-én az árfolyamot 636 dollárra mérsékeltek.

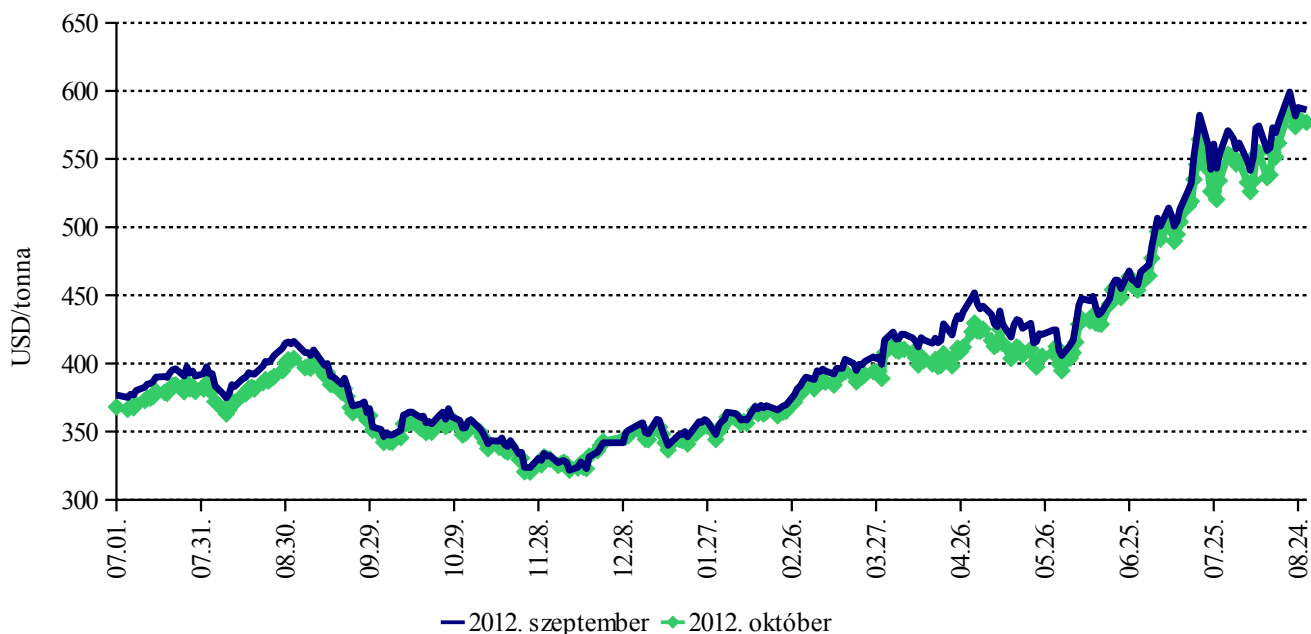
Az olajos magvak és termékeinek jegyzése

7. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

8. ábra: A szójaliszt különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

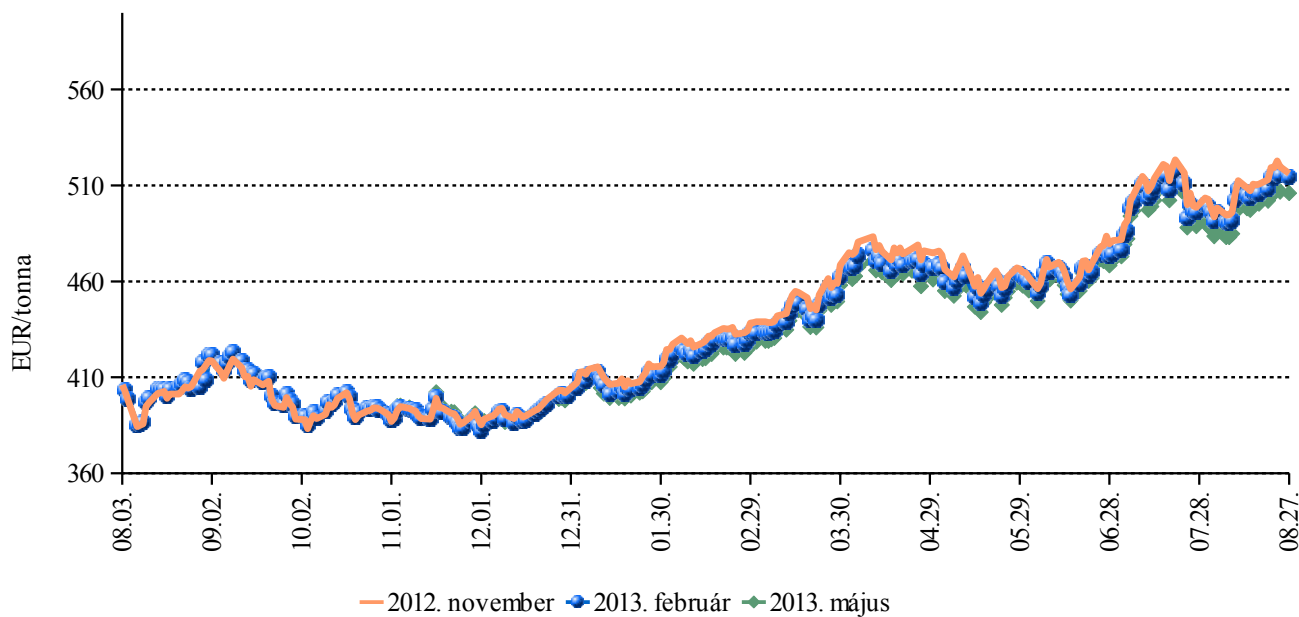
Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

9. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

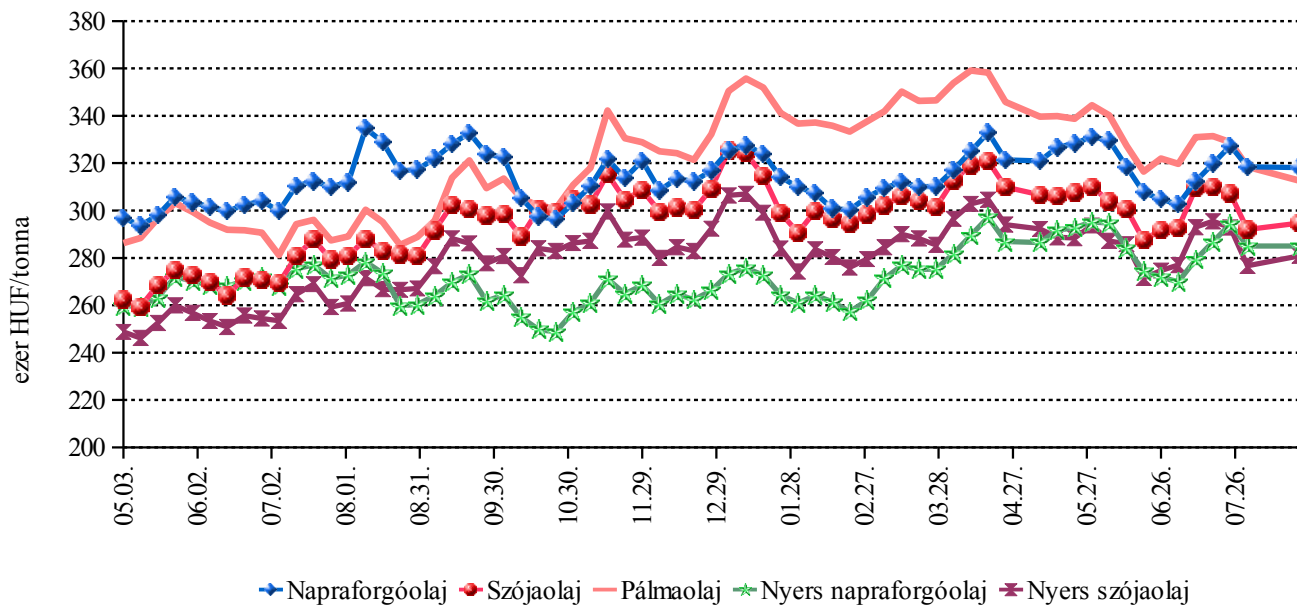
Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

10. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

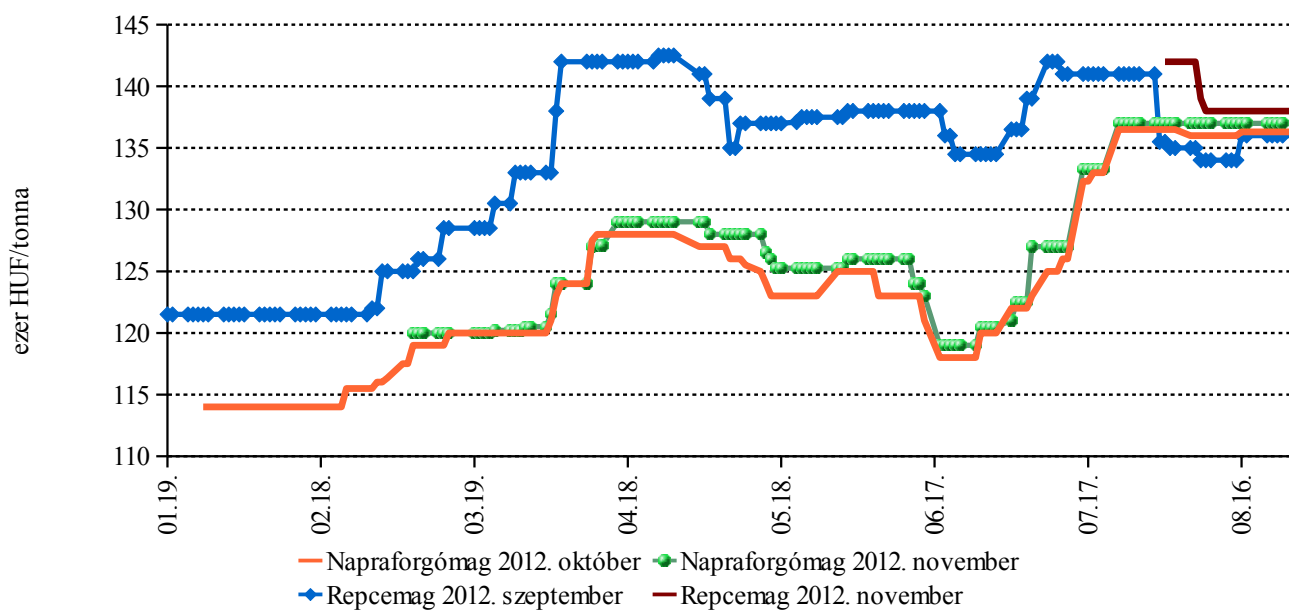
Forrás: MATIF

11. ábra: A növényi olajok jegyzése a milánói árutőzsdén

Forrás: Borsa di Milano

12. ábra: A napraforgó- és a repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

8. táblázat: A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozói értékesítési átlagára

Megnevezés	Mérték- egység	2011. július	2012. június	2012. július	2012. július / 2011. július százalék	2012. július / 2012. június százalék
Ipari napraforgómag	tonna	8 745	15 076	10 104	116	67
	HUF/tonna	121 478	119 251	126 784	104	106
Repcemag	tonna	108 616	9 718	66 438	61	684
	HUF/tonna	120 656	135 270	140 411	116	104
Nyers napraforgóolaj	tonna	2 921	810	2 583	88	319
	HUF/tonna	270 029	284 616	276 372	102	97
Napraforgódara	tonna	10 178	16 211	14 659	144	90
	HUF/tonna	51 308	42 445	44 305	86	104
Nyers repceolaj	tonna	5 045	-	-	-	-
	HUF/tonna	269 711	-	-	-	-
Repcedara	tonna	7 875	4 891	3 847	49	79
	HUF/tonna	51 934	61 115	61 851	119	101

Forrás: AKI PÁIR

9. táblázat: A nyers növényolajok ára és jegyzése

Termék	Időpont	EU	Olaszország	Egyesült Államok	Magyarország
		Ártípus			
		FOB	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti értékesítési ár
Napraforgóolaj	2012-08-07	-	-	-	274 993
	2012-08-14	-	-	-	282 523
	2012-08-21	-	285 042	-	-
Repceolaj	2012-08-07	-	-	-	-
	2012-08-14	-	-	-	-
	2012-08-21	-	-	-	-
Szójaolaj	2012-08-07	-	-	252 385	-
	2012-08-14	-	-	263 393	-
	2012-08-21	-	280 901	262 548	-

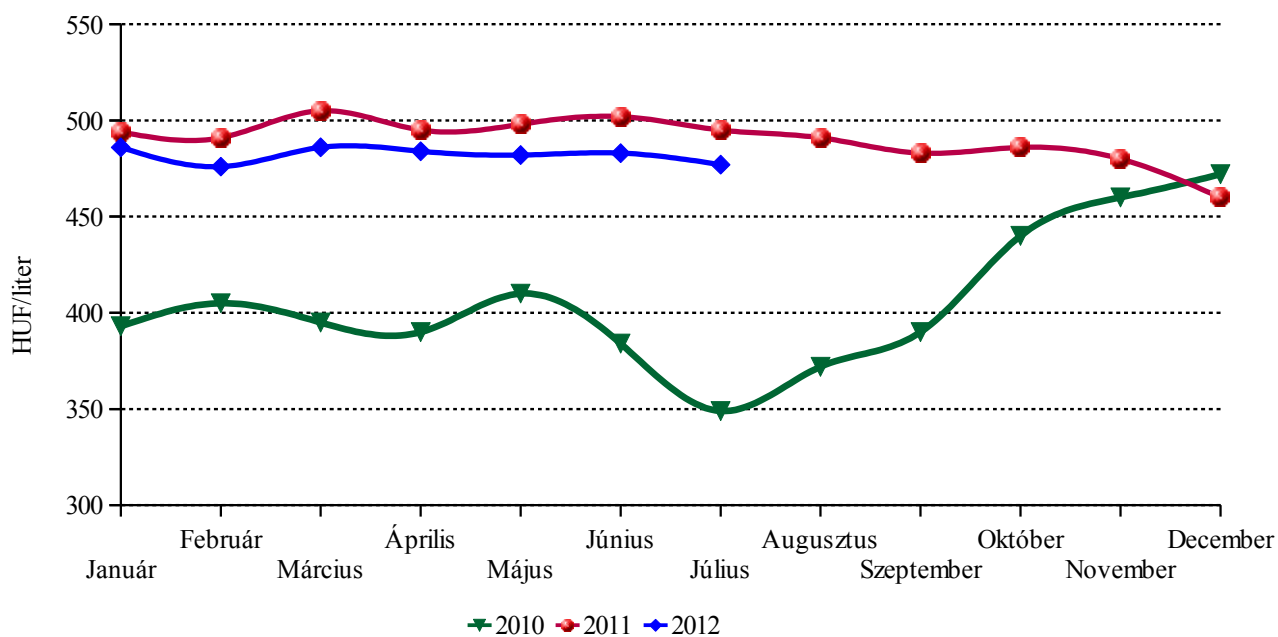
Forrás: AKI PÁIR, BLPW, Oil World

10. táblázat: Európai olajnövény- és dara árak és jegyzések

Termék	Időpont	Franciaország	Németország	Ausztria	Magyarország
		Ártípus			
		Heti tőzsdei átlagár	Hamburg CIF	Heti tőzsdei átlagár	Heti termelői és értékesítési ár
Napraforgómag	2012-08-07	-	-	-	-
	2012-08-14	-	-	-	-
	2012-08-21	-	-	-	-
Napraforgódara	2012-08-07	-	-	71 343	43 352
	2012-08-14	-	-	-	44 074
	2012-08-21	-	-	77 990	-
Repcemag	2012-08-07	137 075	-	-	139 817
	2012-08-14	141 528	-	-	138 420
	2012-08-21	143 614	-	-	-
Repcedara	2012-08-07	-	-	81 529	67 356
	2012-08-14	-	-	-	67 097
	2012-08-21	-	-	71 088	-

Forrás: AKI PÁIR, BLPW, MATIF, Oil World

13. ábra: A napraforgóolaj fogyasztói ára

Forrás: KSH

CUKORPIACI JELENTÉS

A londoni árutőzsdén a fehércukor front havi jegyzése 9 százalékkal 550 dollár/tonnára, a New York-i árutőzsdén a nyerscukoré szintén 9 százalékkal 440 dollár/tonnára csökkent 2012 augusztusában az előző hónap átlagához képest (15-18. ábra). Ez arra vezethető vissza, hogy Brazíliában a cukormalmok teljes kapacitással dolgoztak, így nőtt a cukor kínálata a világpiacon.

Indonézia, Dél-Kelet-Ázsia legnagyobb cukorfelhasználója évente csaknem 2 millió tonna cukrot importál, többnyire ipari felhasználásra. Augusztusban 250 ezer tonna cukor beszállítását engedélyezte.

Az Indiai Cukormalmok Egyesülete (*ISMA*) 25 millió tonna, míg a legnagyobb cukorfeldolgozó, a *Shree Renuka* Cukor csak 23,5-24,5 millió tonna cukortermelésre számít Indiában a 2012/2013. gazdasági évben. Az előző gazdasági évben 26 millió tonna volt a kibocsátás, ugyanakkor a fogyasztás 22 millió tonna körül alakult.

A Dél-Afrikai Cukor Egyesület (*SASA*) szerint a Dél-afrikai Köztársaság cukorkibocsátása 20 százalékkal 2,2 millió tonnára nőhet a 2012/2013. gazdasági évben az előzőhöz képest.

A Vietnámi Agrárminisztérium szerint 8 százalékkal 18,9 millió tonnára emelkedik a betakarítható cukornád mennyisége az országban a folyó gazdasági évben. Ez a termőterület 6, valamint a termésátlag várhatóan 2 százalékkal történő növekedésének köszönhető.

A kínai kormány 1 millió tonna cukor behozatalát tervezte 2012-ben, amelyből 500 ezer tonna május végéig beszállításra került. A fennmaradó félmillió tonnát Brazíliából vásárolják a harmadik negyedévben.

Az EU cukortermelése várhatóan 1 millió tonnával 17,6 millió tonnára csökken a 2012/2013. gazdasági évben az előző évi szezonhoz viszonyítva. Az Európai Bizottság előrejelzése szerint az Unióban a cukorrépa termésátlaga 70 tonna/hektár lehet 2012-ben, ami mindössze 0,3 százalékkal marad el az előző évi hozamtól, ugyanakkor 3,5 százalékkal haladja meg az elmúlt öt év átlagát (11. táblázat). A termésátlag legnagyobb mértékben Görögországban (+11,9 százalék) emelkedhet, de növekedés várható Németországban, Spanyolországban és Franciaországban is. A többi uniós tagállamban csökkenhet a termésátlag. A legnagyobb a visszaesés az észak-európai országokban valószínűsíthető.

Az első cukorrépatesztek változatos képet mutattak Európában. Oroszországban az egy hektárról betakarítható cukorrépából 4,1 tonna körüli cukor kinyerésére számítanak az augusztus eleji mérések szerint, ez 20 százalékkal magasabb az előző év azonos időszakában tapasztalt mennyiségnél. Oroszországban 78 cukorgyár dolgozza fel az idén várható 40 millió tonna cukorrépát, naponta 320 ezer tonnát takaríthatnak be. Franciaországban hat év óta 2012-ben a legalacsonyabb az első teszt eredménye. Az egy hektárról előállítható cukor mennyisége az egy évvel korábbinál 25 százalékkal kevesebb, 6,7 tonna. Németországban az európai átlag feletti, azonban az előző év alatti a mért 7,2 tonnás érték. A svájci teszt az előző évvel azonos termelésre enged következtetni.

11. táblázat: A cukorrépa várható termése az EU-ban

Tagállam	Termésátlag (tonna/hektár)	2012/2011 százalék
EU27	70,0	-0,3
Ausztria	71,5	-3,6
Belgium	75,1	-0,7
Csehország	59,1	-11,6
Németország	85,3	3,9
Dánia	61,4	-9,0
Spanyolország	89,9	1,9
Finnország	40,0	-16,5
Franciaország	92,9	1,8
Görögország	65,9	11,9
Olaszország	53,4	-0,6
Litvánia	48,3	-3,2
Hollandia	77,5	-3,0
Lengyelország	54,3	-2,3
Románia	33,1	-3,5
Svédország	52,3	-0,9
Szlovákia	64,1	-9,7
Egyesült Királyság	65,0	-1,9

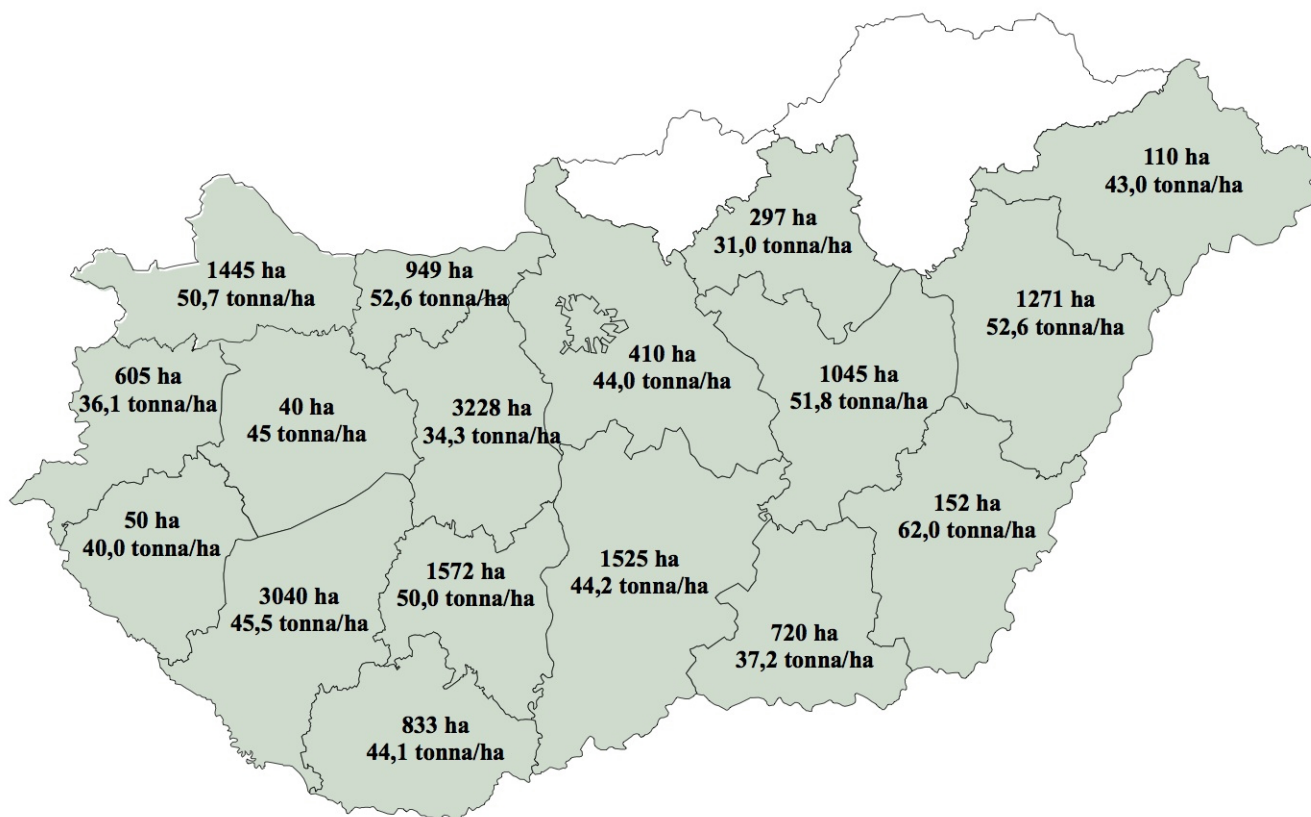
Forrás: EU Bizottság

A NÉBIH augusztus 3-ai jelentése szerint Magyarországon a cukorrépa vetésterülete 15 százalékkal 17,3 ezer hektárra bővült 2012-ben az előző évihez képest. A terület 68 százaléka a Dunántúlon, azon belül a teljes vetésterület 18,7 százaléka Fejér, 17,6 százaléka pedig Somogy megyében található. Az országos termésátlag az aszályos időjárás miatt 16 százalékkal lehet alacsonyabb (44,5 tonna/hektár) az előző évinél. Az Alföldön átlag feletti, 47,3 tonna/hektár, a Dunántúlon átlag alatti, 43,6 tonna/hektár hozam valószínűsíthető. A legmagasabb termésátlag Békés, a legalacsonyabb Heves me-

gyében várható (14. ábra). Az országban összesen 770 ezer tonna cukorrépát takaríthatnak be. Borsod-Abaúj-Zemplén és Nógrád megyében nem termesztnek cukorrépát az idén.

Magyarországon a kristálycukor fogyasztói ára 297 forint/kg volt 2012 júliusában, ez 1 százalékkal magasabb, mint a júniusi ár volt. A fogyasztói árfigyelésben szereplő országok közül Csehországban kismértékben emelkedett, ugyanakkor Szlovéniában nem változott a cukor ára (19-20. ábra).

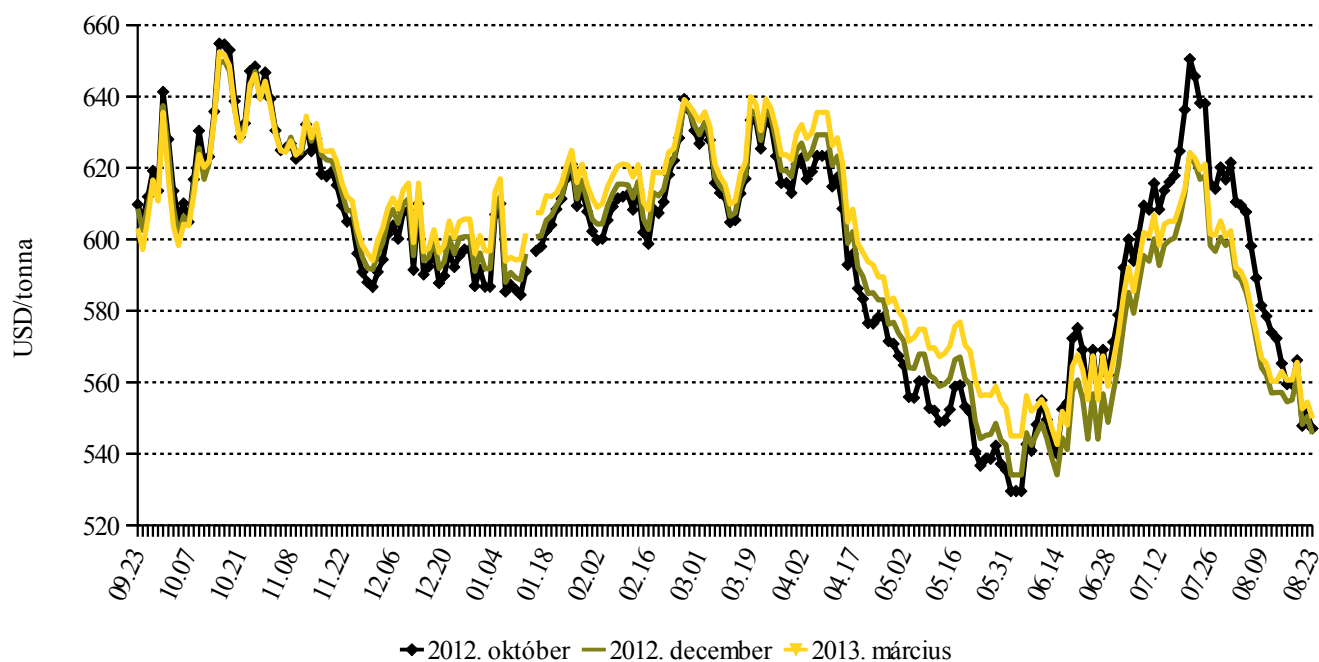
14. ábra: A cukorrépa termőterülete és várható termés mennyisége 2012-ben Magyarországon

Agrárpolitikai Hírek

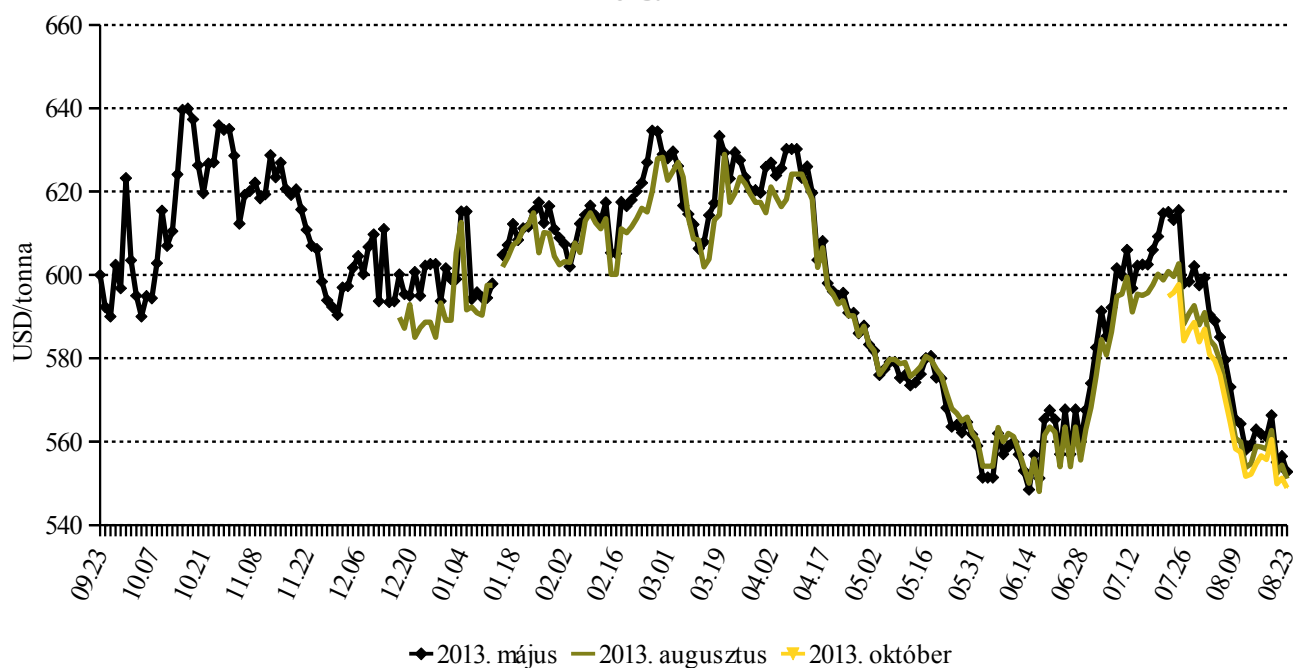
- A kínai kormány kvótarendszert kíván bevezetni a cukorimportra 2012 hátralévő részében.
- Az Európai Bizottság 759/2012/EU végrehajtási rendelete szerint 2012. augusztus 21-től a nyers répa-cukor behozatalára vonatkozó irányadó ára 38,09 euró/100 kg-ra, a fehércukoré 45,48 euró/100 kg-ra csökkent.

15. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén I.

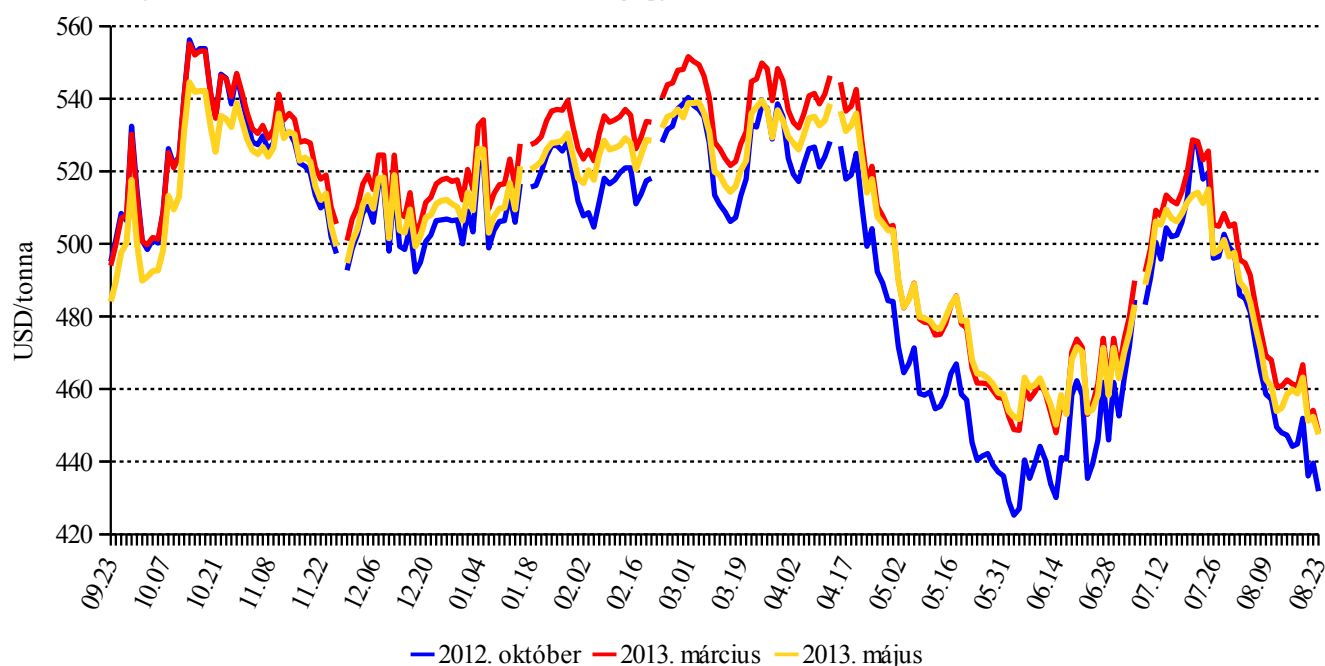
Forrás: LIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

16. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén II.

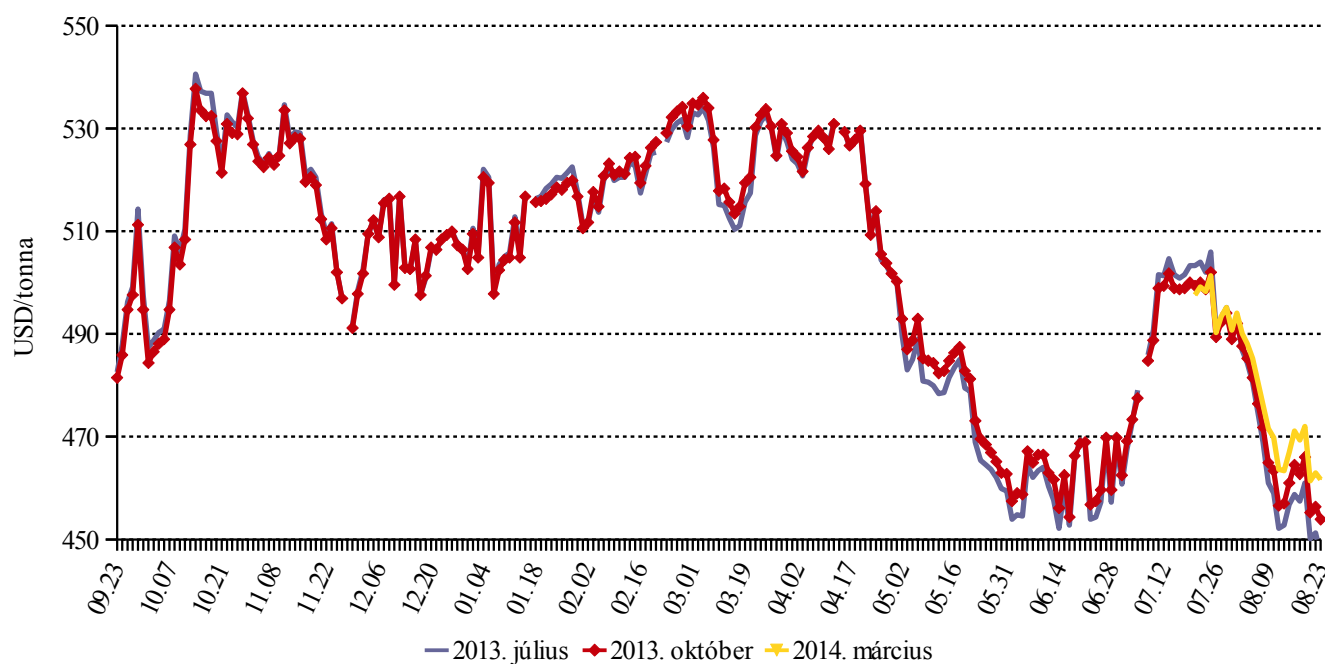
Forrás: LIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

17. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén I.

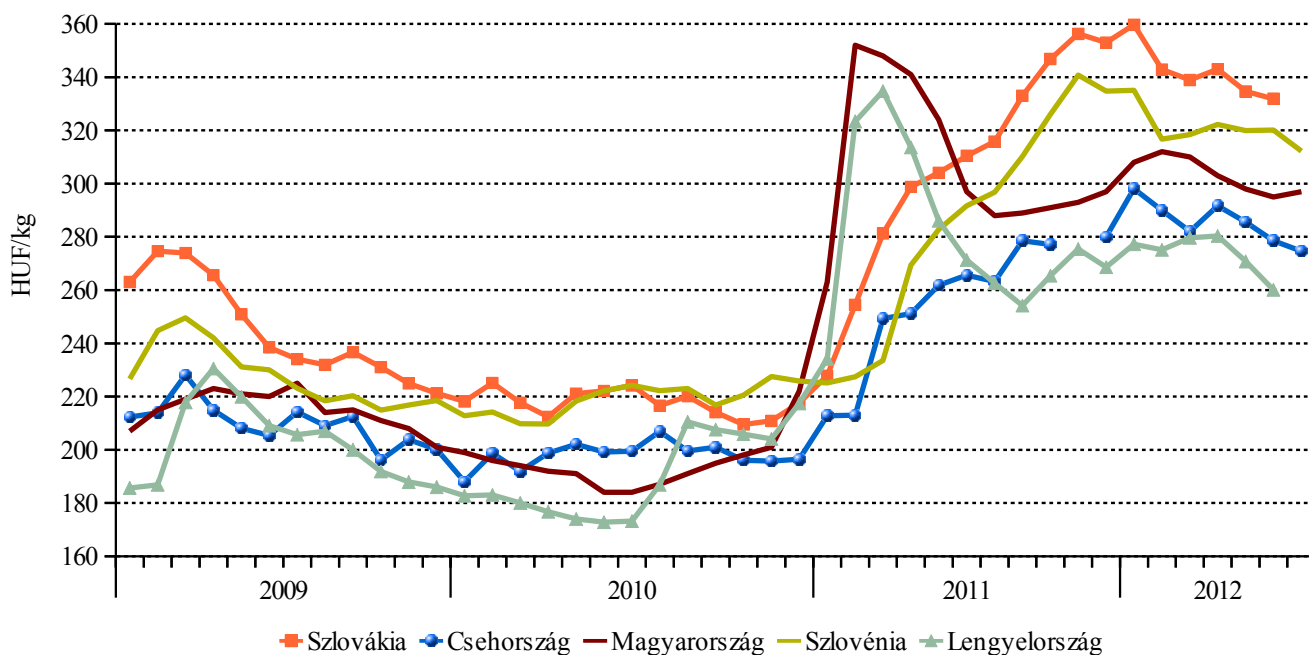
Forrás: ICE – Intercontinental Exchange

18. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén II.

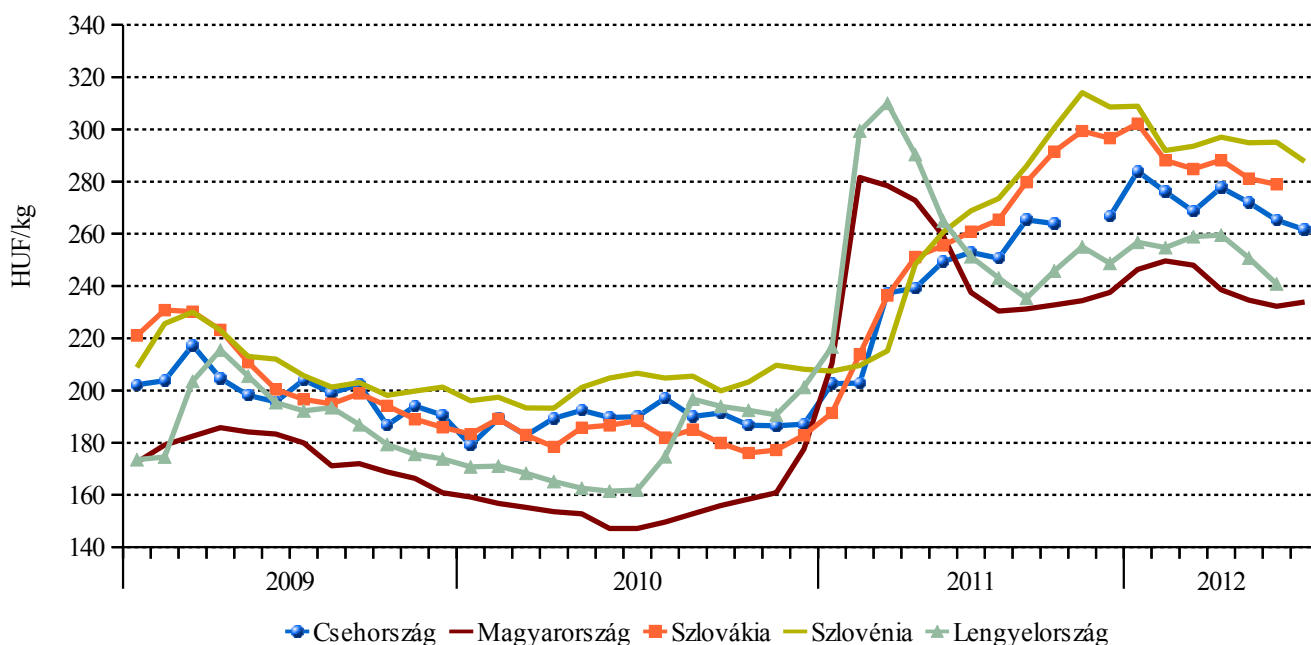
Forrás: ICE – Intercontinental Exchange

19. ábra: A kristálycukor fogyasztói ára néhány országban

Forrás: KSH, CZSO, SUSR, ČSÚ, GUS

20. ábra: A kristálycukor áfa nélküli fogyasztói ára néhány országban

Forrás: KSH, CZSO, SUSR, ČSÚ, GUS

